

Đức Dũng
SẮN VÀNG
Tiểu thuyết

NXB Tổng hợp Sông Bé xuất bản lần đầu năm 1989
Nhà xuất bản Hồng Đức tái bản năm 2024

Chương 9:
NÚI “BẠCH TUỜNG”

Kỳ 2:

-2-

Trong trạm gác, thiếu tá Mai Thế đang trầm ngâm nhìn ra những dãy đồi đỏ rực trong hoàng hôn qua khung cửa sổ nhỏ thì Long và Lê Hà bước vào. Vừa nhìn thấy họ, Mai Thế vui mừng đứng lên. Anh hỏi Long:

-Thanh hả! Còn những anh em khác đâu?

Vì bị bất ngờ, trung úy Phạm Thanh, người mang tên là Long nhoẻn cười. Lê Hà cũng mỉm cười, nhìn anh:

-Thì ra anh Long lại còn có tên là Thanh nữa à?

Mai Thế cũng đang ngạc nhiên vì sự lúng túng ấy. Anh hỏi:

-Xin lỗi, cô gái này là ai?

-Xin giới thiệu với anh, đây là chị Lê Hà, phóng viên báo tỉnh.

Mai Thế hơi sững sốt nhìn cô gái trẻ trước mặt mình. Thì ra đây chính là Lê Hà - tác giả của những bài báo về vùng vàng. Chắc là cô sẽ ngạc nhiên nếu biết rằng chính vì những bài báo gai góc của mình mà Mai Thế đã phải lặn lội đến đây. Ý nghĩ ấy làm Mai Thế cảm thấy vui vui. Anh mỉm cười bắt chặt bàn tay nhỏ nhắn của Lê Hà:

-Tôi đã nghe nói về cô. Không ngờ lại được gặp nhau ở đây!

Trong khi Lê Hà đang kiểm tra lại máy ảnh và máy ghi âm, Mai Thế quay sang phía Phạm Thanh. Anh đoán rằng thượng tá Lương đã cử chàng trai này cùng đi với Lê Hà và Thanh vẫn đang thực hiện nhiệm vụ của mình dưới một cái tên khác. Như vậy, Mai Thế đã vô tình làm cho Phạm Thanh bị “lộ”. Nhưng có lẽ bây giờ, điều đó cũng không còn quan trọng nữa:

-Mấy hôm trước, mình đã đề nghị anh Lương cử lên đây một đội công tác. Mình cứ tưởng là cậu sẽ đi trong nhóm đó.

Thanh lắc đầu:

-Không. Em lên đây từ trước.

-Bao giờ cậu sẽ quay về? - Mai Thế hỏi.

Thanh đưa mắt sang phía Lê Hà vẫn đang cúi húi bên chiếc máy ghi âm:

-Cái đó còn tùy thuộc vào công việc của chị Lê Hà.

Nghe nhắc đến tên mình, Lê Hà quay lại. Cô mỉm cười:

-Tôi nghĩ là sáng mai, chúng ta có thể quay ra được rồi.

Mai Thế rót một cốc nước, đưa cho Lê Hà. Anh hỏi:

-Chắc là cô mệt lắm? Cô có thể vào buồng trong nghỉ ngơi một chút?

Lê Hà mỉm cười bẽn lễn:

-Cảm ơn anh! Em không thấy mệt!

Mai Thế mỉm cười:

-Tôi đã đọc cả mấy bài báo của cô. Đọc rất kỹ. Nhưng theo tôi, trong đó vẫn còn có những cái cần được làm rõ hơn...

Lê Hà hơi ngạc nhiên về cách nói của Mai Thế. Cô hỏi lại:

-Vậy theo anh, đó là những gì ạ?

Mai Thế gật đầu và nhìn thẳng vào mắt Lê Hà:

-Những bài báo chỉ mới dừng lại ở hiện tượng chứ chưa đi sâu vào bên trong. Ví dụ như nguyên nhân của việc xuất hiện những tụ điểm đào đãi vàng

một cách ồ ạt như hiện nay. Ngoài ra, nếu có thể thì nên đề xuất những biện pháp khắc phục.

Đó là một sự thật hiển nhiên. Lê Hà dăm chiêu:

-Đúng như vậy. Khi viết những bài đó, em chưa có dịp khảo sát thực tế ở những tụ điểm đào đãi vàng trong toàn huyện. Vấn đề nêu lên còn đang bị bó hẹp trong phạm vi của lâm trường Sông Hoàng này.

Lê Hà ngừng lại. Chỉ suýt nữa, cô đã nói tiếp: “Nhưng chỉ mới thế thôi mà người ta cũng đã kiện tụng rùm beng lên rồi đấy, anh ạ”.

Tuy chỉ mới gặp nhau vài phút và thậm chí còn chưa được biết tên người đang nói chuyện với mình nhưng Lê Hà đã cảm thấy tin tưởng anh ngay. Đó là niềm tin của những người đang cùng chung một mục đích, một trách nhiệm. Trong cái bối cảnh phức tạp hiện nay ở vùng đất này, nếu như không có các anh thì tình hình sẽ thật đáng sợ! Ý nghĩ ấy làm cho Lê Hà cởi mở hơn. Cô xoay hẳn lại phía Mai Thế và hỏi bằng giọng bỗng trở nên tin cậy, ấm áp như một người em gái:

-Mong rằng trong những bài viết sắp tới, em sẽ khắc phục được những khiếm khuyết ấy. Anh có ý kiến gì về vấn đề này không?

Mai Thế trả lời bằng giọng đầy suy nghĩ:

-Theo tôi, phải coi việc xuất hiện những tụ điểm đào đãi vàng một cách ồ ạt như hiện nay là một căn bệnh có nguyên nhân kinh tế - xã hội. Nó gắn liền với những khó khăn về kinh tế và sự xuống cấp về đạo đức xã hội như hiện nay.

Từ trước đến nay vẫn phổ biến quan niệm cho rằng đây là nhiệm vụ của ngành Công an chúng tôi. Từ đó, người ta muốn “khoán trắng” cho công an. Nhưng dù có cố gắng đến mức nào đi nữa, chúng tôi cũng chỉ có thể làm “hạ sốt” chứ không thể “cắt cơn” được. Muốn giải quyết triệt để tình trạng này, phải có những biện pháp đồng bộ của nhiều cấp, nhiều ngành và nhiều địa phương. Cùng với việc truy quét những đối tượng phạm tội đang hoạt động trong những tụ điểm đào đãi vàng, các địa phương khác phải làm tốt các công

tác quản lý, công tác hộ tịch hộ khẩu để ngăn chặn những người bỏ sản xuất đi đào vàng.

Đó là một cách nhìn đúng đắn nhất trong tình hình hiện nay. Lê Hà trầm nghĩ: Giá như những vị đang tổ chức kiện cáo ở dưới tỉnh cũng chịu khó suy nghĩ một chút, họ sẽ thấy rằng cái đáng quan tâm trước hết phải là “bệnh dịch vàng” đang đe dọa đời sống và sản xuất chứ không phải là những bài báo của cô!

Thượng sỹ Hiền xách nước từ dưới suối lên, mang theo một rổ rau rừng mà anh vừa hái. Anh bắt đầu chuẩn bị cơm chiều. Lê Hà giúp Hiền nhặt rau. Trong khi đó, Phạm Thanh bắt đầu tham gia tranh luận. Anh nói với Mai Thế bằng giọng sôi nổi:

-Tôi thì lại nghĩ: thực tế cho thấy không chỉ ở nước ta mà ở nhiều nước trên thế giới, kể cả nước Mỹ cũng đã từng có những cơn sốt vàng. Không ai có thể tính hết những vụ giết người đã từng xảy ra trong lịch sử nhân loại chỉ vì tranh giành vàng. Ham mê vàng, tôn sùng vàng dường như là một thuộc tính trong bản chất của con người nói chung. Không chỉ có nguyên nhân kinh tế, xã hội mà có thể còn có những lý do gắn liền với bản tính tham lam của con người!

Trong Phòng cảnh sát Hình sự của Công an tỉnh H., Phạm Thanh là một sỹ quan trẻ rất thích tranh luận. Anh thường có những ý kiến gai góc, có khi ngược lại ý kiến chung và từ đó, tạo ra được những cuộc tranh luận sôi nổi. Mai Thế biết rất rõ điều đó. Anh bình tĩnh bác lại:

-Nhưng cái bản tính tham lam ấy chỉ có thể bùng lên trong những điều kiện nhất định.

Đang lúi húi nhóm lửa, thượng sỹ Hiền cũng quay lại góp chuyện. Anh nói bằng cái giọng hơi lơ lơ của những người thiểu số nói tiếng Kinh:

-Tôi thì lại nghĩ: ai muốn đào, cứ cho đào! Nhưng đất là của Nhà nước. Ai muốn đào, phải mua vé! Phải đăng ký đảng hoàng. Như thế, ta cũng làm luôn cái việc quản lý các đối tượng hình sự.

Dừng một lát, anh nói tiếp bằng giọng vẫn thản nhiên như thế:

-Ở các địa phương khác, họ làm rồi đấy. Tiền thu được, cho vào ngân sách. Nhưng cái chính là phải quản lý thật tốt, tránh thất thoát.

Trong điều kiện hiện nay, khi Nhà nước chưa có điều kiện để tổ chức khai thác nguồn tài nguyên này, cách làm mà Hiền nêu lên không phải là không có cơ sở! Lê Hà trầm nghĩ. Cô bất giác nhìn qua khung cửa sổ nhỏ sang bên kia sông Hoàng. Những làn gió chiều lồng lộng thổi, mang theo cái âm thanh rì rào, sóng động nhưng hoang dã của Thung lũng Vàng. Cái cảm giác cũ lại trở về trong Lê Hà. Đó là cảm giác lo ngại như khi đang phải chứng kiến một bệnh dịch có sức tàn phá khủng khiếp.

-3-

Sáng hôm sau, Thanh và Lê Hà quay trở về lâm trường bộ. Trước khi chia tay, thiếu tá Mai Thế nắm chặt bàn tay cô.

-Lê Hà đi nhé! - Anh nói bằng giọng chân tình như nói với một người em - Nhớ cẩn thận! Cho chúng tôi gửi lời hỏi thăm anh chị em trong Tòa soạn báo. Cái chính là đừng có nản lòng. Sự thật bao giờ cũng là sự thật, dù người ta có cố tình che đậy nó bằng cái gì đi nữa!

Khi nghe những lời ấy, Lê Hà chợt cảm thấy lòng biết ơn trào dâng trong cô. Mai Thế cũng nhận thấy điều đó. Anh mỉm cười nói tiếp:

-Sẽ còn nhiều khó khăn đấy! Nhưng chúng ta sẽ đấu tranh đến cùng. Thôi, tạm biệt nhà báo. Hẹn sẽ gặp lại nhau!

Như để che giấu nỗi xúc động của mình, Lê Hà vội vã bước đi. Mai Thế lặng nhìn theo hình dáng thanh mảnh của cô đi bên Phạm Thanh. Ai có thể ngờ được rằng bên trong cái vóc dáng mảnh mai ấy lại ẩn chứa một tinh thần dũng cảm đến thế! Cuộc sống hôm nay đang rất cần những con người như vậy.

Buổi trưa, khi về đến thị trấn Cộp, họ gặp nhóm công tác đặc biệt của Phòng Cảnh sát hình sự Công an tỉnh H. do đại úy Duy Hưng phụ trách cũng

vừa lên đến nơi. Ở đây, Phạm Thanh chia tay với Lê Hà và cùng nhóm công tác quay trở lại Sơn Động.

Theo đề nghị của Lê Hà và cũng là để “tự cứu mình”, ông Triệu đã đồng ý cử một Phó giám đốc của mình cùng với ông Hạnh, đội trưởng đội trồng rừng số 10 cùng cô về thị xã. Sau một buổi chiều và một tối nghỉ ngơi, sáng sớm hôm sau, chiếc xe con của lâm trường đưa ba người đi và đến khoảng giữa trưa, họ đã về đến Tòa soạn báo tỉnh.

Như vậy, sau chuyến đi của Lê Hà, Ban biên tập báo tỉnh H. đã có trong tay những tài liệu và những nhân chứng tốt nhất để chuẩn bị cho cuộc đối chất sắp tới theo yêu cầu của lãnh đạo tỉnh. Nhưng còn có một chi tiết nữa mà ông Hậu, Tổng biên tập chưa tiết lộ cho ai biết, ngay cả đối với Lê Hà. Ông muốn dành một sự bất ngờ cho tất cả mọi người: theo đề nghị của chính ông, một nhóm phóng viên từ các báo, Đài Trung ương đã lên đường về tỉnh H. để tiến hành một cuộc điều tra về sự thật ở lâm trường Sông Hoàng và ở các tụ điểm đào đãi vàng xung quanh...

(Còn nữa)

Đức Dũng